

ENTREVISTA

Andreu Mas-Colell
CONSELLER D'UNIVERSITATS

“La llei d'universitats crea una via de professorat no funcional: ni de l'Estat ni de la Generalitat”

Carol Biosca
BARCELONA

El Parlament ha aprovat aquesta setmana la Llei d'universitats de Catalunya (LUC). El conseller d'Universitats, Andreu Mas-Colell, defensa que la norma, que preveu finançament, augmenta el potencial de les universitats catalanes.

fer una altra prova?

AMC. L'ideal seria que el procés de proves d'accés fos únic. A hores d'ara la selectivitat tampoc no és un sol examen, i els alumnes s'examinen més d'un dia. Podríem arribar a una situació en què el primer dia de l'examen tingués efectes revàlida, i el segon i tercer dia, efectes d'admissió a la universitat. Si això es coordina, es podria dir que els estudiants, a l'hora de fer les proves, no haurien ni d'assabentar-se en quin moment fan revàlida o preassignació universitària.

CA. La ministra ha presentat aquesta setmana el pla de convergència europea en l'ensenyament superior. Com està la situació a Catalunya?

AMC. Crec que no anem endarrerits, però tampoc no és gens evident que en un tema com aquests el millor sigui arribar el primer. A la llei d'universitats, Europa hi és permanentment present: apunta cap a una estructura de graduat i postgraduado, i sobretot apunta a la necessitat que hi hagi titulacions que recullin la feina feta en els primers anys de la universitat. La impressió és que s'haurà de tendir cap a títols de grau o primers cicles generalistes, i segons cicles o postgraus d'una varietat molt gran.

CA. En la pròxima reorganització d'estudis, ¿la tendència ja serà agrupar primers cicles?

AMC. La idea és oferir titulacions generalistes de primer cicle, però sense tancar res, i deixar que la vida determini quins creixeran i quins se suprimiran. La meva previsió és que al cap d'uns anys la majoria d'estudiants estaran a les titulacions generalistes.

CA. Quin balanç fa un cop aprovada la llei d'universitats?

AMC. Em resulta molt gratificant que el projecte hagi satisfet les universitats.

CA. Al final, però, el suport parlamentari no va ser tot el desitjat.

AMC. L'hauria ambicionat millor, encara que de vots en contra n'hi va haver molt pocs. I dels dos grups que es van abstenir, el PP va dir que li agradava la llei, i, pel que fa al PSC-CpC, ningú no em traurà del cap que al final va haver-hi moltes raons conjunturals que els van portar a aquesta decisió.

CA. La llei ha rebut crítiques per massa llarga i massa retòrica.

AMC. Aquest és quasi el destí inevitable d'una llei que ha estat molt discutida, molt negociada amb les universitats i fins i tot amb les altres formacions polítiques. Quan s'entra en aquest procés, la dinàmica sempre porta a incloure i a esmentar explícitament coses que es consideren importants. En segon lloc, cal tenir present que aquesta llei inclou l'antiga llei de consells socials i del Consell Interuniversitari de Catalunya.

CA. Els rectors van mostrar-se inicialment molt crítics amb la llei perquè deien que era irrespectuosa amb l'autonomia universitària. Com s'ha resolt aquesta qüestió?

AMC. La llei és perfectament respectuosa amb l'autonomia universitària. Al final hem optat majoritàriament per la fórmula de citar el departament i les universitats, conjuntament, en la majoria d'apartats. I, per exemple, en la qüestió dels consells socials, en què la llei orgànica d'universitats -LOU- convidava molt

clarament a minvar-hi el pes de la universitat, vam optar per una fórmula que permetés mantenir el nombre de membres de la comunitat acadèmica reduint els consells socials a quinze persones.

CA. En el debat del ple tots els grups menys el PP van parlar de la "llosa" de la LOU i van retreure de nou el vot favorable de CiU a la llei.

AMC. Tota l'acció del Parlament de Catalunya passa en un marc jurídic determinat, i quan votem una llei al Parlament català votem aquesta llei, no el seu marc jurídic. O sigui que ha de ser perfectament possible estar en desacord amb la LOU i alhora estar d'acord amb la llei catalana.

CA. La nova via de professorat contractat crearà un nou cos de funcionaris de la Generalitat?

AMC. No. El que es pretén justament és crear una via no funcional: ni de l'Estat ni de la Generalitat. Els contractes laborals són sempre contractes entre una persona i una empresa, en aquest cas una universitat. Els professors contractats seran contractats per la universitat i seran personal de la universitat, no de la Generalitat. Una analogia la podríem fer amb la professió d'advocat. Per ser advocat calen uns requisits, però a ningú se li acudeix parlar d'un cos d'advocats d'un país; hi ha una professió i treballen per una empresa o una altra.

CA. Les categories establertes de professorat contractat són equivalents a les de la carrera funcional?

AMC. La de catedràtic és equi-

valent al catedràtic de la via funcional, el professor agregat ve a ser el professor titular d'universitat, i el professor col·laborador és en certa forma paral·lel al titular d'escola universitària.

CA. Les persones que vulguin optar a un contracte de catedràtic o de professor agregat, quins requisits hauran de complir?

AMC. Les universitats tindran el seu procediment d'accés, que ha de preveure una avaluació de docència i proposem que sigui per un procediment acreditat per l'Agència de la Qualitat. I, a més de l'avaluació docent, també necessitaran una acreditació de recerca, que expedirà l'Agència.

CA. La comunitat universitària diu que la LOU no deixa clar que l'Agència catalana tingui competència per acreditar el professorat.

AMC. La LOU diu que l'avaluació externa, que nosaltres fem de recerca perquè creiem que és el que es pot avaluar externament, serà realitzada per l'agència estatal o per l'agència que la llei de la comunitat autònoma disposi. La interpretació que tant ho pot fer una agència com l'altra no és jurídicament vàlida, perquè conduiria al caos. En qualsevol cas, aquests temes d'eürística jurídica ja es clarificaran amb el ministeri. Tampoc exclouem arribar a acords amb l'agència estatal, si ho fa prou bé.

CA. Pel que fa a l'accés dels estudiants a la universitat, s'obre la porta perquè les universitats puguin coordinar-se per fer una prova similar a la selectivitat. ¿Això vol dir que hi haurà estudiants que, a més de la revàlida al final del batxillerat, hauran de

“El text compromet el govern en la protecció dels usos lingüístics”

CA. Què diu la llei sobre la llengua a la universitat?

AMC. El text imposa al Consell Interuniversitari de Catalunya el mandat de garantir, entre altres coses, que la circulació de persones no alteri els usos lingüístics normals. Aquesta qüestió es deixava inicialment en mans de les universitats, però es va veure que, en un tema tan important, era bo que no ens passéssim la pilota.

La llei també recull explícitament com una obligació de les universitats el foment de la llengua catalana, respectant la llei de política lingüística.

CA. És pot dir, doncs, que protegeix les universitats davant de possibles atacs externs per qüestions lingüístiques, com ara el que va patir la Universitat Rovira i Virgili?

AMC. La llei d'universitats, en

la mesura que menciona el Consell Interuniversitari de Catalunya -cosa que no feia la llei de política lingüística-, compromet el govern, i les universitats, a protegir els usos lingüístics i envia un missatge de fer pinya davant de situacions com la que es va viure a la URV. Tot i que llavors també es va fer pinya, no hi havia el mecanisme institucional d'ara.